

REPORTATGE | Tortosins pel Monument diuen que acataran el resultat, i la comissió que treballarà per la retirada

Les dues cares del monument

Les entitats tortosines que defensen i rebutgen el símbol franquista han celebrat els seus principals actes de la campanya per la consulta popular tot donant veu a historiadors i víctimes del franquisme

ANDREU CARALT

Partidaris i detractors del monument franquista a la batalla de l'Ebre de Tortosa han celebrat actes centrals en el marc de la campanya per la consulta popular convocada el pròxim dissabte, 28 de maig.

Davant l'absència d'un debat públic entre les parts i d'un imprescindible debat acadèmic, els tortosins interessats en el símbol han pogut conèixer de manera detallada les raons d'uns i altres.

Ahir a la tarda, una seixantena de persones es van aplegar al centre cívic de Ferreries a l'acte de Tortosins pel Monument, partidaris de l'opció B: mantenir i reinterpretar. Tres ponents estaven convidats, però només l'historiador Fernando Sánchez Costa hi va participar. El més esperat, Daniel Arasa, va excusar la seva assistència i va deixar enregistrat un petit vídeo amb la seva opinió.

Jordi Alberó, vicepresident de l'associació, va defensar que l'estructura no és un símbol franquista, sinó un monument als caiguts dels dos bàndols de la batalla de l'Ebre «comaixés va escriure a La Vanguardia el dia abans de la inauguració» o com l'autor de l'obra, Lluís Maria Saumells, i l'aparellador, Víctor Esquerre, han mantingut. Alberó, la família del qual es va exiliar i va patir els camps de concentració francesos, defensa el seu manteniment, restauració, il·luminació i la construcció, al complex de l'Escorxador, d'un museu dedicat a la Guerra Civil a Tortosa.

Al voltant del polèmic significat de l'estructura de 45 metres d'alçada, Sánchez Costa apel·là a l'autonomia de criteri del ciutadà, «el que és important és la relació actual del poble amb el símbol, més enllà del que es va dir quan es va inaugurar». Considera, a més, que excepte «els talibans», el que és modern és mantenir i re-significar, si cal, els monuments com a petjada de la història. «Què hem de fer, doncs, amb tots els símbols anteriors a 1978?»

A parer seu, la memòria democràtica ha de bastir l'espai públic, «però una memòria plural, no unilateral, perquè de vivències i víctimes n'hi ha diverses» i assegurà que el monument no disposa, avui, de simbologia franquista que calgui retirar.

Víctimes del franquisme

Divendres al vespre, i en un acte molt ben organitzat, la Comissió per la retirada dels símbols franquistes va mostrar la mobi-

ACTE DE TORTOSINS PEL MONUMENT, AHIR

Una seixantena de persones van assistir ahir a l'acte de Tortosins pel Monument. FOTO: A. CARALT

'Hem de mantenir-lo, restaurar-lo i erigir al costat un museu sobre el que va passar durant la Guerra Civil a la ciutat'

Jordi Alberó

Vicepresident associació

'L'important és la relació actual del poble amb el símbol, més enllà del que es va dir el dia inaugural'

Fernando Sánchez Costa

Historiador

ACTE DE LA COMISSIÓ PER LA RETIRADA DELS SÍMBOLS FRANQUISTES, DIVENDRES

Un centenar de persones es van aplegar divendres al vespre a l'Aula Magna del Campus Ebre. FOTO: JOAN REVILLAS

'El monument no 'mos' representa a ningú, ni els que van morir per Franco, que molts ho van fer obligació i no per devoció'

Victòria Campos

Filla assassinat pel franquisme

'Els nostres carrers han de reflectir els valors democràtics, no pot ser que aquests símbols hi siguin presents'

Pep Cruanyes

Comissió de la Dignitat

lització assolida després de setmanes de campanya. Un centenar de persones van omplir l'aula magna del Campus Ebre de la URV en el seu acte central.

Els organitzadors van combinar la reproducció de vídeos de veus favorables a la retirada amb la presència en directe dels col·laboradors relats de represaliats pel franquisme. Entre ells, Josep Rodríguez, nét de l'alcalde republicà de Tortosa afusellat el 1939, i Victòria Campos (Tortosa, 1937), filla de Sebastià Campos Terré, exdirector del diari tortosí proper a ERC, *El Pueblo*, afusellat el 1939 als 28 anys.

El seu testimoni fou dolorós. Va dibuixar una postguerra a Tortosa de «gana, misèria i malnutrició». «Si eres del bàndol republicà, no hi havia caritat cristiana, ens ho havien de fer pagar... va ser horrible». Afirma que molts ciutadans van negar a la seva família ajuda i només amb l'arribada de la democràcia, va millorar la situació. «Se'ns va apropar gent per dir-nos que el meu pare els havia ajudat... gent que fins llavors ens havien negat el pa i la sal». Per tot plegat, Campos creu que el monument «no mos representa a ningú», ni als combatents del bàndol franquista «que molts

d'ells van morir per obligació i no per devoció». El testimoni, trencat pels aplaudiments i l'emoció de la víctima, s'aturà aquí.

Va agafar el testimoni Pep Cruanyes, portaveu de la Comissió de la Dignitat, coneguda per reclamar el retorn dels Papers de Salamanca. Argumentà que els carrers i places de Catalunya han de reflectir els valors democràtics i, per tant, «aquests símbols -en referència al monument- no hi tenen cabuda». Per a Cruanyes l'estructura no es pot reinterpretar «perquè tot ell és un símbol dels mites del franquisme» i va definir «d'obscc» pretendre recon-

vertir-lo en un monument a la pau, com defensa una de les opcions. La portaveu de la comissió, Laura Hierro, va remarcar els amplis suports de la societat civil i la classe política i insistí que el símbol és «un homenatge a la dictadura franquista».

L'entitat continuarà activa, sigui quin sigui el resultat. Si s'opta per la retirada «exigirem que es faci efectiva de manera urgent» i si guanya l'opció contrària, «continuarem al peu del canó, perquè no volem el monument clavat al mig del nostre riu». Tortosins pel Monument va assegurar ahir que acataran el resultat.